

A KÖZÖSSÉGI

MUNKAVÉGZÉS TÁMOGATÁSA:

**Szakpolitikai és egyéb
támogató mechanizmusok**

RÖVID

BEVEZETÉS

A coworking területek olyan, általában nyílt vagy félig nyílt irodai környezetek, ahol támogatják a rugalmas munkát. A korai coworking területeket túlnyomórészt egyéni vállalkozók és olyan más személyek látogatták, akik rugalmas foglalkoztatási formában működtek. Ahogy a coworking modell a 2010-es években népszerűvé vált, úgy vált érdekessé a vállalati ügyfelek és elosztott munkavállalói csapataik számára is.

A közösségi irodákról ismert, hogy növelik a produktivitást, a kreativitást, nagyobb rugalmasságot és jobb kapcsolatépítési lehetőségeket kínálnak az ott tartózkodóknak. A nyílt vagy félig nyílt munkaterület-kialakításuknak, valamint a közvetítési mechanizmusok széles skálájának elérhetőségének köszönhetően a közösségi munkahelyek felgyorsítják a gyakori felhasználók közötti hivatalos, valamint akár informális találkozásokat is. Ezen felül az aktív emberi közvetítés pozitívan járul hozzá az egyén jólétéhez és a munka és magánéleti kötelezettségek egyensúlyához.

Emellett, valamint tágabb perspektívából szemlélve a coworking területek jelentős hatással bírhatnak a helyi gazdaságra, mivel általában kisvállalkozásokat támogatnak, hálózatot hoznak létre az együttműködésen alapuló fogyasztáshoz, magasan képzett tehetségeket tartanak meg, valamint olyan üzleti forrásokhoz nyújtanak hozzáférést, amely a felhasználóknak és a helyi lakosság számára is elérhető (Kwiatowski, 2012; Gordan, 2018).

Az alábbi jelentés néhány általános meglátást közöl arról, hogy a közösségi munkavégzési területek miért létfontosságúak a helyi gazdaságok és az egyes érdekeltek számára, és miért kell őket célzott szakpolitikai mechanizmusokkal támogatni. Mindazonáltal a következő oldalak fő célja az amellel való érvelés, hogy a helyi és regionális döntéshozóknak különböző eszközökkel és megközelítésekkel támogatniuk kell ezen rugalmas munkahelyek jövőbeni terjeszkedését, valamint bemutatni néhány példát és gyakorlatot, amelyek a múltban sikeresen működtek. Az új koronavírus terjedésének következtében a társadalomban újabb szintű bizonytalanság jelenik meg, ebben a helyzetben, a coworking együttműködési ökoszisztémák támogatását célzó politikai kezdeményezések a gazdasági stabilitás előmozdításának középpontjává válhatnak.

A COWORKING TERÜLETEK

ÉS STABILITÁSUK IGÉNYE

„A koronavírus-helyzet drámaian megváltoztatta a munka világát, amelyhez minden szinten alkalmazkodnunk kell. Nem mindenki profitált az utóbbi pár hónap erőteljes digitalizáció felé tolódásából. Ezért van szükség új szakpolitikai mechanizmusok kidolgozására és végrehajtására, amelyek a távoli munkára és a rugalmas munkahelyekre összpontosítanak - nevezetesen a coworking területekre. 2020 első felében összegyűjtött otthoni munkavégzési tapasztalataink alapján úgy gondolom, nem lehet elsődleges cél, hogy kizárólag otthoni munkavégzést tegyünk lehetővé. Jobb megoldásokra van szükségünk, hogy minél többen dolgozhassanak ott, ahol élnek, és mégis kapcsolatban maradhassunk egy (digitális) infrastruktúrán keresztül, amelyet a közösségi munkavégzési terek már régóta nyújtanak. Ideális esetben 15 perces sétára kell megtalálhatónak lennie ilyen helyeknek - még vidéken is.”

- Johanna Voll, a Coworking Library társalapítója

Habár a vírushelyzet megrendítette és felkavarta a világot, a kortárs társadalom folyamatosan új módosításokkal és fejlesztésekkel találkozik. A modern közösségi munkahelyek a kétezres években jelentek meg, majd a számuk azóta szinte minden évben megduplázódott. Előrejelzések szerint a coworking terek száma 2024 végére elérheti a 42 ezret is, szakértők úgy becslik, körülbelül 5 millió ember veheti igénybe a helyi coworking teret naponta (Di Risio, 2020). Ez a szám azonban jelentősen megváltozhat a jelenlegi járvány tükrében, amely a tudásmunkásokat otthonaik társadalmi elszigeteltségébe taszította vissza, így egyelőre a coworking terek üresen vagy sokkal kevésbé kihasználtan állnak.

Mivel az otthoni munkavégzés számos problémát vet fel, például nehéz vagy hiányos a kommunikáció a munkaadóval és más csoporttagokkal, logisztikai problémáktól, mint például a napi ingázás, munka és család közti konfliktusok és egyéb hátrányok, számos jel arra mutat, hogy a közösségi munkahelyek döntő szerepet játszhatnak a COVID-19

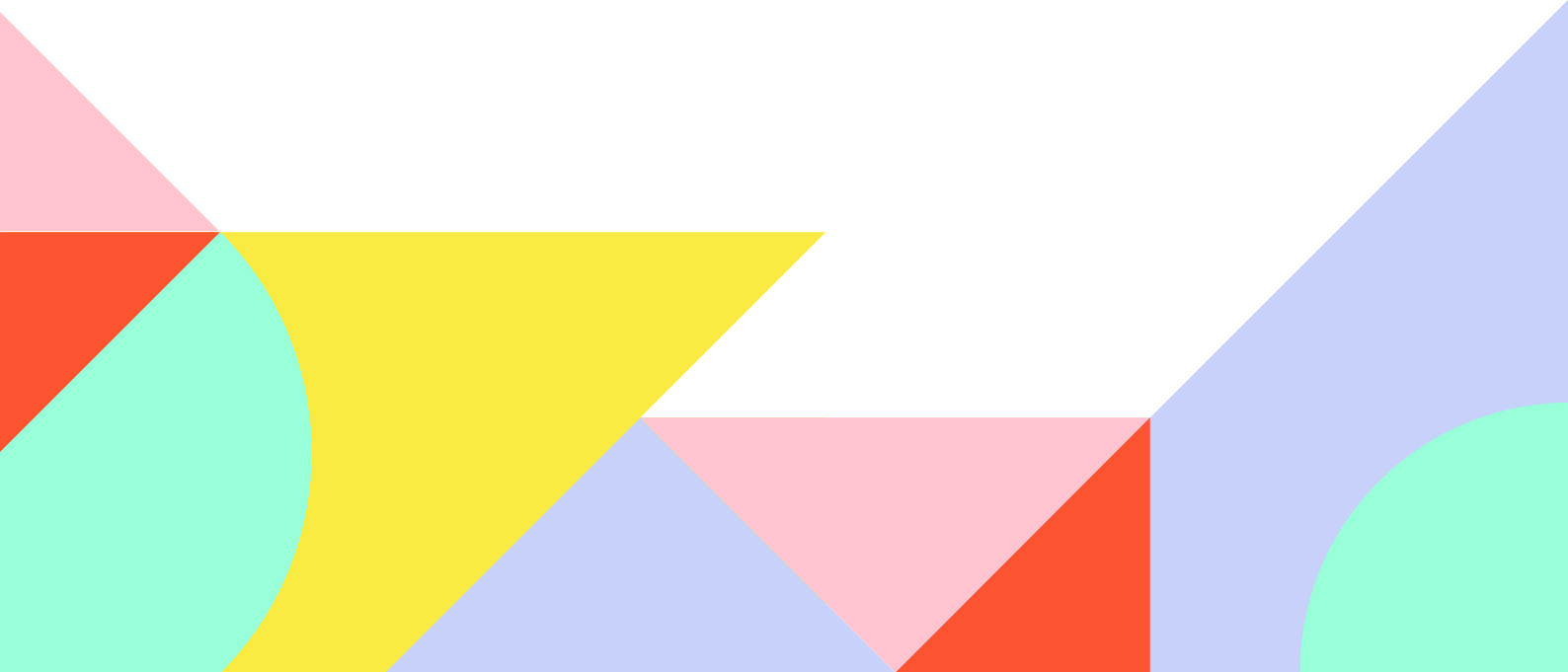
utáni időszakban. Először is, a kiválasztott közösségi iroda jelentősen növelheti a kreativitás és a produktivitás szintjét. A produktivitás minden ember számára szubjektív, a világjárvány első hullámában mégis megnövekedő igényeket láthattunk az online és virtuális együttműködési eszközök, például a FocusMate, Caveday és további hasonló alkalmazások iránt, amelyek képesek szimulálni a fizikai munkahelyet (Turrell, 2020). Másodsor, a helyszíni kapcsolattartás és a gondosan megszervezett kapcsolatépítési rendezvények olyan exkluzív hozzáférést nyújthatnak üzleti erőforrásokhoz, amelyek egyébként elérhetetlenek lennének. Harmadszor, a mindennapi munkafeladatok felosztása és a társadalmi életbe való beillesztése, amely egy helyi közösségi tér falai között alakul ki, jelentős hatással lehet az egyén jólétére. A napi rutin megzavarása említésre méltó változásokat okozhat egy egyén szokásaiban és megváltoztathatja mindennapi életmódjukat.

Ami változik a munkakörülmények változásával együtt, az az, hogy a tudásmunkások a járványhelyzetet követően is gyakrabban igénylik majd az elosztott munkavégzés lehetőségét, így a coworking terek jelentősebb szerepet is betölthetnek majd. Azok a személyek, akik rugalmas munkamegállapodásra vágnak, gyakrabban válhatnak munkahelyet, és így egy általuk preferált területen tartózkodhatnak. Habár a városi környezet továbbra is virágozhat és fejlődhet, az, hogy bárhonnán dolgozhatnak, a vidéki területek és kisvárosok számára is lehetőséget adhat arra, hogy bevonzzák a tudásmunkásokat és (újra)építhessék helyi gazdaságukat. Az utóbb említett egy új, nagy népszerűségnek örvendő „15 perces város” nevű mozgalom miatt is jelentős lehet – ez a városi lét egy új verziója, amely enyhíti a munkavállalók hosszas ingázását (Whittle, 2020).

A Visegrádi Alap pályázat keretében a közelmúltban végzett tanulmány, amely a „tehetséggondozás a közösségi munkavégzési tereken” témában készült, feltárta, hogy a közösségi irodák az egyik alapvető infrastrukturális csomópont a (helyi) tehetségek vonzására, növekedésére, fejlődésére és összekapcsolására. A kutatás adatalapú bizonyítékai arra mutatnak rá, hogy a közösségi munkahelyek szándékosan azon dolgoznak, hogy olyan márkát építsenek fel, amely az erős összetartozás érzetéhez vezet - nemcsak a kiválasztott coworking téren belül, hanem azon a helyen is, ahol ez a coworking tér található. Ez utóbbi lehetővé teszi a közösségi irodák számára, hogy a helyi vállalkozói szellem fellendítőjeként pozícionálhassák magukat, hozzájárulva a pozitív környezeti változáshoz. Ráadásul ezek a rendkívül rugalmas és együttműködésre orientált munkaterületek általában az egész üzletiélet-cikluson keresztül támogatják az egyéneket és az egyénekből álló csapatokat is (Orel et al., 2020).

Mindezeket szem előtt tartva a politikai döntéshozóknak fel kell ismerniük a közösségi munkahelyek, mint helyi vállalkozói és kreatív központok fontosságát, amelyek egyszerre vonzzák és fejlesztik a tehetségeket, valamint magasan képzett egyének számára optimalizált munkaterületet nyújtanak.

POLITIKAI

MECHANIZMUSOK

„A közösségi munkavégzésnek köszönhetően a világon Európában a legjobb vállalkozni, mivel világszínvonalú infrastruktúra alakult ki a szabadúszók számára, a kormányzati szerződések is szabadúszó-barátak, továbbá ösztönözve van a közösségi munkahelyek használata is. Felszólítjuk a kormányokat, hogy alakítsanak ki kapcsolatot a coworking terekkel, indítsanak és gondoljanak szabadúszóknak és kisvállalkozóknak szóló programokat. Felszólítjuk őket a 15 perces város alapelveinek megvizsgálására és beépítésére. Legyen elismert a független közösségi munkavégzés az Új Gazdaság infrastruktúrájaként és ökoszisztémájaként, és ahogyan az kritikus pont az olyan problémák megoldásában, mint a gazdasági válságok, fejlesszék a vidéki és külvárosi területeket, valamint dugómentesítsék a városokat, továbbá minimalizálják a nagyvárosok éghajlatra és társadalomra gyakorolt negatív hatását, amelyek a jelenlegi működtetésből adódnak.”

- Jeannine van der Linden, a European Coworking Assembly igazgatója

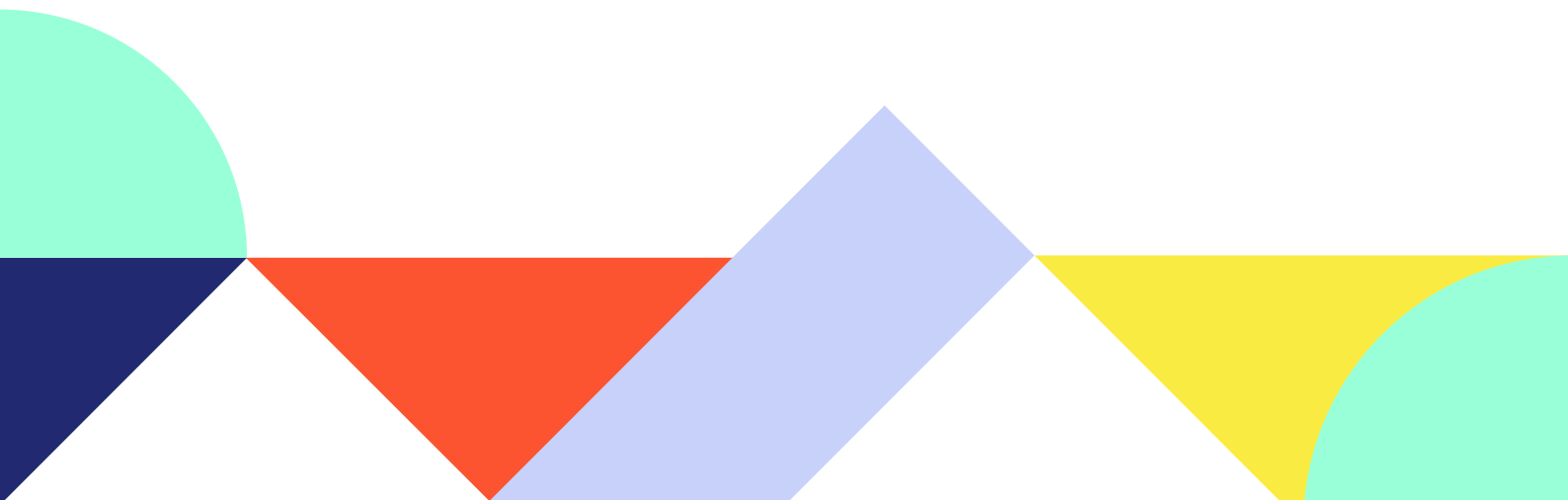
A politikai mechanizmusok múltbéli lépésein áttekintve nem erőteljesen, de feloszthatjuk azokat aktív és passzív támogatási eszközökre, amelyek közvetlenül vagy közvetetten támogatják a meglévő coworking területeket, vagy újak létrehozását serkentik.

Az aktív mechanizmusok olyan, teljes mértékben vagy részben finanszírozott támogatások, amelyek közvetlenül vagy közvetetten támogatják a közösségi irodákat. Egy közvetlen támogatási mechanizmus például egy olyan pénzügyi támogatási rendszer, amely teljes mértékben támogatja a coworking környezetek működését. Mivel ezen támogatási rendszerek viszonylag ritkák, jellemző példákat találhatunk például olyan támogatási tervek között, amelyek részben és passzívan támogatják csak a közösségi munkahelyeket. Ezek olyan alkalmazott projektek, amelyek a működés egy részét vagy annak csak egyik ágát finanszírozzák egy coworking téren (például coworking tereken működő inkubátorok, célzott kapcsolatépítési alkalmak, speciális típusú rendezvények stb.).

Amikor a közvetlen vagy közvetett finanszírozási rendszerek konkrét eseteiről beszélünk, három jó gyakorlatra van példa, amelyet érdemes figyelembe vennünk. Az egyik legkorábbi politikai mechanizmus, amely támogatta a helyi coworking területeket, a Coworking Milano pénzügyi kezdeményezése, amely 2013-ban jött létre. Az olaszországi Lombardia területén található Coworking Milano kétféle utalványt adott ki: az első csomag utalvány közvetlenül azokat a fogyasztókat célozta, akik néhány órán keresztül használhatták Milánóban vagy annak környezetében található coworking tereket. A második utalványcsomagot közvetlenül a közösségi munkahelyeket üzemeltetők vehették át a tagsági díjak kiegészítéseképp. A finanszírozási rendszer célja a rugalmas és távoli munkavégzés elősegítése az olyan magasan képzett szakemberek számára, akik képesek lehetnek kapcsolatrendszerük bővítésére (Nisi, 2013).

A kezdeményezés sikerének köszönhetően Olaszország más régióiban is megjelentek hasonló finanszírozási rendszerek. Toszkánában például a szabadúszóknak olyan utalványokat jelentettek meg, amelyekkel igénybe vehették a toszkánai régió egyik akkreditált coworking terének szolgáltatásait. Szardínia szigetén is hasonló kuponos rendszer jelent meg. Puglia régió olyan utalványokat adott ki, amelyek kreatív helyek/gyártólaboratóriumok (Makerspaces/Fablabs) támogatására irányult. Ezek olyan, specializált rugalmas munkahelyek, amelyek általában 3D nyomtatás, programozás és hasonló technikai tudás megszerzésében támogatják az embereket (Cowo, 2020).

A második példa az Atlanti-óceánon túl az USA-ban, Vermont államban található. A vermonti törvényhozás létrehozta a Távmunkatámogatási programot, hogy támogassa a távmunkában dolgozó szakembereket azzal, hogy átköltözzenek Vermont államba, és használják az egyik közösségi munkahelyet napi munkavégzési helyükként. A pénzügyi támogatást közvetlenül magánszemélyeknek nyújtották, de így közvetett módon a helyi coworking tér is profitálhatott a tagok megnövekedett számából (Allen, 2019).

A harmadik vizsgált eset a braziliai São Paulo városában történt. A város a kétezres évek elején úgy módosította kialakított stratégiáját, hogy digitális központok révén hozzáférést biztosítson az internethez és a számítástechnikához. Mivel a gyors technológiai fejlődés és az internethozzáférés São Paulo lakosságának nagy része számára elérhetővé vált, a helyi önkormányzat lépéseket tett az állami digitális központok megújításáért és coworking térére alakításáért, ezeket nyilvánosan hozzáférhetővé tette az innováció által vezérelt vállalatok és képzett magánszemélyek számára. Nakano et al. (2020) megfigyelték az ezen coworking területek további fejlődését elősegítő közpolitikát, és arra a következtetésre jutottak, hogy a támogatás ötféle implicit hatást gyakorolt a helyi környezetre. Először is, a közösségi terek biztosítják azt az infrastruktúrát, amelyet mind a profitorientált, mind a nonprofit szervezetek, valamint magánszemélyek is kihasználhatnak, így közösen létrehozhatnak és megformálhatnak egy helyszíni támogatói hálózatot. Másodszor, a közösségi irodák támogatják az együttműködést, valamint az egyének és szervezetek közötti formális és informális interakciókat, ezáltal új ötleteket, üzleti vállalkozásokat és finanszírozási lehetőségeket nyújtanak. Harmadszor, a coworking terek lehetővé teszik a térhasználói közötti tudáscserét és ismeretfejlesztést. Negyedszer, a nyilvános közösségi munkahelyek fókuszpontként és referenciapontként szolgálhatnak, ahol a felhasználók a kívánt szolgáltatásaikat nyújthatják. És végül, a coworking helyek használói általában olyan szinten összekapcsolódnak, hogy különböző globális hálózatokhoz is hozzáférhetnek.

A három felsorolt eset csak néhány példa a publikus mechanizmusokra vagy publikus tevékenységekre, amelyek pozitív hatással lehetnek akár a coworking területekre, akár jövőbeni vagy lehetséges felhasználóira és helyi vállalkozói környezetükre. Ezen esetek ezáltal további elemzések témái lehetnek a politikai beavatkozások során, támogatva azt a vitát, hogy milyen mechanizmusokat kell (vagy lehet) fejleszteni a jövőben a közösségi munkavégzési környezetek folyamatos növekedésének fenntartása érdekében.

ZÁRÓ

GONDOLATOK

„Robbanásszerű növekedést tapasztalhatunk az önként és nem önként választott vállalkozásban és az önfoglalkoztatásban. Ezen egyéneknek és az általuk létrehozott vállalatoknak szüksége lesz támogató helyekre és közösségekre, hogy újjáépíthessék a helyi gazdaságot és a szomszédságot.”

- Hector Kolonas, az Included nagykövete

Lezárásképp összegezzük a stabil coworking környezet pozitív hatásait annak kijelölt környezetére.

Elsőként, a coworking tagok új munkahelyeket hozhatnak létre azért, hogy együttesen csökkentik az irodai környezet használatának költségeit, a munkáltatók így több teljes munkaidős, részmunkaidős és/vagy szabadúszó munkavállalót alkalmazhatnak. Orel et al. (2020) tehetségkutatása alapján a közösségi munkahelyek természetüknél fogva vonzzák a tehetségeket, a megtartási mechanizmusokkal pedig a kijelölt terület vagy régió magasan képzett személyek sokaságát nevelheti ki. Másodikként, a közösségi irodák közvetlen, helyi gazdasági hatással vannak a létesítésük környezetére. Általában helyi vállalkozásoktól vásárolják szolgáltatásaikat (pl. ételek, készletek stb.), és így pozitív hatással vannak a helyi gazdaságra. Utolsóként pedig a közösségi munkahelyek támogatják a váratlan vállalkozást, mivel pozitív hatást gyakorolnak az egyének vállalkozói kedvére, valamint a helyi vállalkozások növekedésére (Kolonas, 2020).

A járvánnyal kapcsolatos fejlemények számos változással járnak a helyi munkaerőpiacra nézve, megemelkedik az egyéni vállalkozók és az egyébrugalmas módon foglalkoztatottak száma. A közösségi munkavégzési környezetek stabilitást biztosíthatnak, tehetségeket nevelhetnek, összekapcsolhatják az embereket támogató hálózatuk segítségével és hozzájárulhatnak a régió gazdasági jólétéhez. A szakpolitikai támogatás és a pénzügyi mechanizmusok stabilitást biztosíthatnak, és lehetővé tehetik a coworking környezetek erős növekedését az adott területen.

HIVATKOZÁSOK

Allen, W. (2019). Auditor's office: Remote worker program of 'questionable value'.

Retrieved from <https://vtdigger.org/2019/11/12/auditors-office-remote-worker-program-of-questionable-value/>.

Cowo (2020). Mappa degli incentivi al Coworking: finanziamenti, bandi pubblici e altre iniziative a sostegno di chi apre uno spazio Coworking. Retrieved from <https://cowo.it/incentivi-al-coworking/>.

Di Risio, A. (2020). Global coworking growth study 2020.

Retrieved from <https://www.coworkingresources.org/blog/key-figures-coworking-growth>.

Gordan, A. (2018). 5 Lesser-Known Benefits of Working In A Coworking Space.

Retrieved from <https://www.coworker.com/mag/5-lesser-known-benefits-of-working-in-a-coworking-space>.

Kolonas, H. (2020). 3 post-COVID reasons why governments need to support coworking spaces now.

Retrieved from <https://included.co/why-governments-need-to-support-coworking-now/>.

Kwiatkowski, A. (2012). The impact of coworking spaces on the local economy.

Retrieved from <http://www.deskmag.com/en/the-impact-of-coworking-spaces-on-the-local-economy-212>.

Nakano, D., Shiach, M., Koria, M., Vasques, R., dos Santos, E. G., & Virani, T. (2020). Coworking spaces in urban settings: Prospective roles?. *Geoforum*. Advance online publication. doi: [10.1016/j.geoforum.2020.04.014](https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2020.04.014)

Nisi, A. (2013). Milan coworking voucher.

Retrieved from <https://blog.startupitalia.eu/8946-20130903-milan-coworking-voucher>.

Orel, M., Mayerhoffer, M., Fratricova, J., Pilkova, A., Starnawska, M., Horvath, D. (2020). *Talent attraction and retention mechanisms in coworking environments*. Manuscript submitted for publication.

Whittle, N. (2020). Welcome to the 15-minute city.

Retrieved from <https://www.ft.com/content/c1a53744-90d5-4560-9e3f-17ce06aba69a>.

KÖZREMŰKÖDŐK

Marko Orel, PhD

együtműködésben

Anna Pilkova, PhD

Dora Horvath, PhD

Marzena Starnawska, PhD

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Finomított és előállított segítségével

VisegradFund

• Visegrad Fund

